

PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CỬ NHÂN NGOẠI NGỮ CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ, ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG

DEVELOPING CURRICULUM OF BACHELOR IN FOREIGN LANGUAGES AT
UNIVERSITY OF FOREIGN LANGUAGE STUDIES, THE UNIVERSITY OF DANANG

Lê Minh Hiệp

Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Đà Nẵng; lmhiep@ufl.udn.vn

Tóm tắt - Chương trình đào tạo (CTĐT) là xương sống của toàn bộ quá trình đào tạo ở trường đại học và là yếu tố có ý nghĩa quyết định chất lượng đào tạo của nhà trường. Một trong những nhiệm vụ quan trọng của các trường đại học nói chung và các trường đại học ngoại ngữ nói riêng là tập trung phát triển CTĐT theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa, phù hợp với thực tiễn, điều kiện cụ thể của quốc gia, đảm bảo tính cập nhật, hiện đại, tiếp cận chuẩn chất lượng của khu vực và thế giới. Bài viết đề cập đến nội hàm phát triển CTĐT ở trường đại học, đánh giá thực trạng phát triển CTĐT và đề xuất một số biện pháp phát triển CTĐT cử nhân ngoại ngữ (CNNG) ở Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Đà Nẵng (ĐHNH – ĐHDN) hiện nay.

Từ khóa - chương trình đào tạo; phát triển chương trình đào tạo; quy trình; khung tham chiếu ngoại ngữ chung châu Âu; Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Đà Nẵng.

Abstract - The curriculum (EMT) is the “backbone” of the whole of training process at universities and is also a significant factor that determines the quality of university education. One of the important tasks of the university in general and universities of foreign languages in particular is to focus on developing the curriculums towards standardization and modernization which are suitable with practical, specific conditions of each country to ensure the updateness and modernness as well as approach quality standards of the region and the world. The article refers to developing the curriculums in universities, assessing them and proposes the measures to develop the curriculums of BA in foreign languages at University of Foreign Language Studies, The University of Danang today.

Key words - curriculum; developing curriculums; process; common European framework of reference for languages; University of Foreign Languages Studies, The University of Danang.

1. Đặt vấn đề

Trong bất kỳ thời đại nào hay ở bất kỳ quốc gia nào, chất lượng giáo dục nói chung và chất lượng giáo dục đại học nói riêng luôn là vấn đề quan tâm hàng đầu của toàn xã hội vì tầm quan trọng của nó đối với sự nghiệp phát triển đất nước. Hơn bao giờ hết, chất lượng giáo dục đại học đang trở thành vấn đề sống còn, quyết định sự thành bại của cả một quốc gia trong điều kiện hội nhập với kinh tế thế giới. Yếu tố quyết định chất lượng giáo dục đại học chính là chương trình đào tạo. Tuy nhiên, trong thời gian qua, bên cạnh những thành tựu đạt được, giáo dục và đào tạo ở Việt Nam vẫn còn những tồn tại, trong đó “... *Nội dung chương trình, phương pháp dạy và học, công tác thi, kiểm tra, đánh giá chậm được đổi mới. Nội dung chương trình còn nặng về lý thuyết, phương pháp dạy học lạc hậu, chưa phù hợp với đặc thù khác nhau của các loại hình cơ sở giáo dục, vùng miền và các đối tượng người học;*...” [1]. Do vậy, CTĐT của các cơ sở giáo dục – đào tạo cần được điều chỉnh, cải tiến phù hợp với xu thế phát triển kinh tế - xã hội của đất nước, khu vực và thế giới.

Trong môi trường hội nhập hiện nay, vai trò của ngoại ngữ trở nên hết sức quan trọng và cần thiết. Học tốt ngoại ngữ đồng nghĩa với việc bản thân sinh viên (SV) trang bị cho mình một lợi thế cạnh tranh to lớn. Sử dụng thành thạo ít nhất một ngoại ngữ là một trong những yêu cầu có tính bắt buộc đối với SV Việt Nam hiện nay. Vì vậy, chất lượng đào tạo ngoại ngữ ở các trường đại học nói chung và đối với các trường đại học ngoại ngữ nói riêng luôn nhận được sự quan tâm của người học cũng như toàn xã hội.

Để đảm bảo chất lượng CTĐT của nhà trường, đòi hỏi các trường đại học ngoại ngữ, trong đó có Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng hiện nay cần tập trung phát triển CTĐT cử nhân ngoại ngữ của nhà trường.

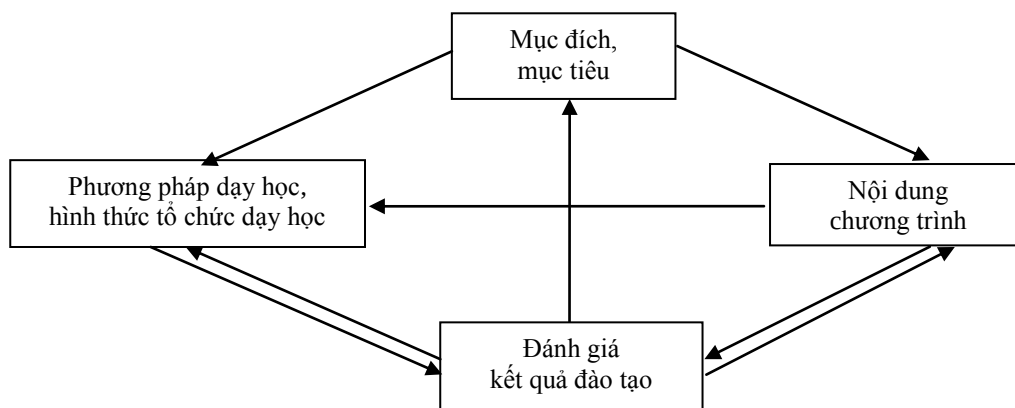
2. Phát triển chương trình đào tạo ở trường đại học

Wentling (1993) cho rằng: “Chương trình đào tạo là một bản thiết kế tổng thể cho một hoạt động đào tạo (đó có thể là một khóa học kéo dài vài giờ, một ngày, một tuần hoặc vài năm). Bản thiết kế tổng thể đó cho biết toàn bộ nội dung cần đào tạo, chỉ rõ ra những gì có thể trông đợi ở người học sau khóa học, nó phác họa ra qui trình cần thiết để thực hiện nội dung đào tạo, nó cũng cho biết các phương pháp đào tạo và các cách thức kiểm tra đánh giá kết quả học tập, và tất cả những cái đó được sắp xếp theo một thời gian biểu chặt chẽ” [8].

Theo tác giả Nguyễn Đức Chính, “Chương trình đào tạo là kế hoạch tổng thể, hệ thống về toàn bộ hoạt động giáo dục tại nhà trường. Nó bao gồm mục đích giáo dục, mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung giáo dục (với độ rộng và độ sâu tương ứng với chuẩn đầu ra), phương thức giáo dục và hình thức tổ chức giáo dục (với các phương pháp, phương tiện, công cụ dạy học phù hợp), phương thức đánh giá kết quả học tập (trong so sánh, đối chiếu với chuẩn đầu ra của chương trình)” [3].

Như vậy, *chương trình đào tạo đại học* được hiểu là toàn bộ các học phần và các hoạt động được nhà trường xây dựng nhằm trang bị cho sinh viên kiến thức, kỹ năng và thái độ phù hợp với chuyên ngành lựa chọn. Chương trình đào tạo không chỉ thể hiện năng lực chuyên môn tích lũy được, mà phải đồng thời đảm bảo được 6 nhân tố của chất lượng nguồn nhân lực, đó là: Trình độ văn hóa, học vấn; tri thức; thể lực; năng lực chuyên môn, nghề nghiệp; hiểu biết xã hội, lối sống; khả năng thích ứng, phát triển.

Về cấu trúc của một chương trình đào tạo, Tyler (1949) cho rằng chương trình đào tạo phải bao gồm 4 thành tố cơ bản của nó, đó là: 1) mục tiêu đào tạo; 2) nội dung đào tạo; 3) phương pháp và qui trình đào tạo và 4) cách đánh giá kết quả đào tạo [7].

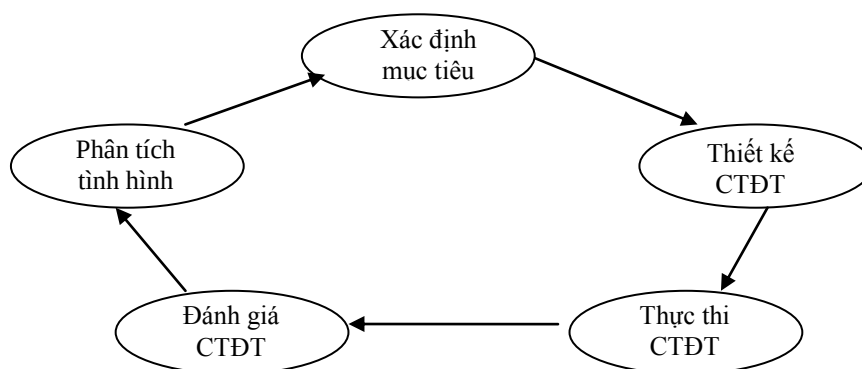
Hình 1. Các thành tố của chương trình đào tạo

Ở trường đại học, chương trình đào tạo không phải là bất biến mà được điều chỉnh, cải tiến để phù hợp với nhu cầu của người học, xã hội và thị trường lao động, nghĩa là CTĐT là một thực thể không phải thiết kế một lần và dùng mãi mãi mà được phát triển, bổ sung, hoàn thiện, tùy theo sự thay đổi của trình độ phát triển kinh tế - xã hội, của thành tựu khoa học – kĩ thuật và công nghệ, và cũng là theo yêu cầu của thị trường sử dụng lao động. Do vậy, một trong những nhiệm vụ quan trọng của bất kỳ trường ĐH nào là tập trung phát triển chương trình đào tạo của nhà trường.

Phát triển chương trình đào tạo là một quá trình liên

tục nhằm hoàn thiện không ngừng CTĐT cho tương thích với trình độ phát triển của kinh tế - xã hội, khoa học và công nghệ, của đời sống xã hội nói chung. Phát triển chương trình đào tạo được xem như một quá trình hòa quyện vào trong quá trình đào tạo, bao gồm 5 bước:

- 1) Phân tích tình hình;
- 2) Xác định mục đích chung và mục tiêu;
- 3) Thiết kế;
- 4) Thực thi;
- 5) Đánh giá.

Hình 2. Quy trình phát triển chương trình đào tạo

Quy trình phát triển CTĐT bao gồm các bước liên tục tạo thành chu trình khép kín, khâu này ảnh hưởng trực tiếp đến khâu kia, không thể tách rời từng khâu riêng rẽ hoặc không xem xét đến tác động hữu cơ của các khâu khác. Khi bắt đầu thiết kế một CTĐT cho một khoá học, nhóm thiết kế thường phải đánh giá CTĐT hiện hành (khâu đánh giá CTĐT), sau đó kết hợp với việc phân tích tình hình cụ thể - các điều kiện dạy và học trong và ngoài trường, nhu cầu đào tạo của người học và của xã hội,... (khâu phân tích tình hình) để đưa ra mục tiêu đào tạo của khóa học. Tiếp đến, trên cơ sở của mục tiêu đào tạo mới xác định nội dung đào tạo, lựa chọn các phương pháp giảng dạy, phương tiện hỗ trợ giảng dạy, phương pháp kiểm tra, thi thích hợp để đánh giá kết quả học tập. Tiếp đến cần tiến hành thử nghiệm CTĐT ở qui mô nhỏ xem có thực sự đạt yêu cầu hay cần phải điều chỉnh thêm. Toàn bộ công đoạn trên được xem như giai đoạn thiết kế CTĐT. Kết quả của giai đoạn thiết kế CTĐT sẽ là một bản CTĐT cụ thể, theo đó cho biết mục tiêu đào tạo, nội dung đào tạo, phương pháp đào tạo, các

điều kiện và phương tiện hỗ trợ đào tạo, phương pháp kiểm tra đánh giá kết quả học tập cũng như việc phân phối thời gian đào tạo. Sau khi CTĐT được thiết kế có thể thực thi, áp dụng CTĐT, tiếp đến là khâu đánh giá. Tuy nhiên, việc đánh giá CTĐT không phải chờ đến giai đoạn cuối cùng mà cần được thực hiện trong mọi khâu. Chẳng hạn, ngay trong khi thực thi có thể CTĐT sẽ tự bộc lộ những nhược điểm, hay qua ý kiến đóng góp của người học, giảng viên (GV) phải hoàn thiện CTĐT. Sau khi khóa đào tạo kết thúc (thực thi xong một chu kỳ đào tạo) thì việc đánh giá tổng kết cả một chu kỳ này phải được thực hiện. Người dạy, nhóm thiết kế và quản lý CTĐT phải luôn tự đánh giá CTĐT ở mọi khâu qua mỗi buổi học, mỗi năm, mỗi khóa học để rồi kết hợp với khâu phân tích tình hình, điều kiện mới sẽ hoàn thiện hoặc điều chỉnh mục tiêu đào tạo. Dựa trên mục tiêu đào tạo mới, tình hình mới tiến hành thiết kế lại hoặc hoàn chỉnh CTĐT. Như vậy CTĐT sẽ liên tục được hoàn thiện và phát triển không ngừng cùng với quá trình đào tạo.

3. Thực trạng phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngoại ngữ của Trường ĐHNH – ĐHDN

Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng được thành lập theo Quyết định số 709/QĐ-TTg của Chính phủ ngày 26 tháng 8 năm 2002 với sứ mạng là “*đào tạo, nâng cao tri thức về ngôn ngữ, văn hóa nhân loại nhằm phục vụ sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước và hội nhập quốc tế*” và mục tiêu của nhà trường là “*Xây dựng Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng xứng tầm là cơ sở giáo dục đại học nòng cốt của cả nước, hướng tới đẳng cấp khu vực và quốc tế*”.

Trường ĐHNH – ĐHDN tiền thân là Cơ sở Đại học Sư phạm Ngoại ngữ Đà Nẵng được thành lập từ năm 1985, đến năm 2003 được Thủ tướng Chính phủ ra Quyết định thành lập Trường Đại học Ngoại ngữ thuộc Đại học Đà Nẵng, tiếp tục đào tạo các ngành cử nhân ngoại ngữ với các chuyên ngành: Cử nhân Sư phạm tiếng Anh; Cử nhân tiếng Anh; Cử nhân Sư phạm tiếng Pháp; Cử nhân tiếng Pháp; Cử nhân Sư phạm tiếng Nga; Cử nhân tiếng Nga; Cử nhân Sư phạm tiếng Trung; Cử nhân tiếng Trung. Nhằm đáp ứng nhu cầu về nguồn nhân lực ngoại ngữ phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của khu vực miền Trung – Tây Nguyên và cả nước, Trường ĐHNH – ĐHDN đã xây dựng và phát triển các CTĐT cử nhân ngoại ngữ của nhà trường. Đến nay, nhà trường thực hiện đào tạo 20 chuyên ngành ngoại ngữ.

Theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, các CTĐT của các cơ sở giáo dục đại học phải công bố công khai trên trang thông tin điện tử của nhà trường. Các CTĐT cử nhân ngoại ngữ của Trường ĐHNH – ĐHDN được công khai trên trang thông tin điện tử tại địa chỉ: <http://ufi.udn.vn/bacongkhai/>. Hiện nay, Trường ĐHNH – ĐHDN có 20 CTĐT, bao gồm 02 khối, đó là Cử nhân Sư phạm (Cử nhân Sư phạm tiếng Anh, Cử nhân Sư phạm tiếng Anh tiểu học, Cử nhân Sư phạm tiếng Pháp, Cử nhân Sư phạm tiếng Trung, Cử nhân Sư phạm tiếng Nga) và Cử nhân Ngôn ngữ (Cử nhân tiếng Anh Biên – Phiên dịch, Cử nhân tiếng Anh Du lịch, Cử nhân tiếng Anh Thương mại, Cử nhân tiếng Nga, Cử nhân tiếng Nga Du lịch, Cử nhân tiếng Pháp, Cử nhân tiếng Pháp Du lịch, Cử nhân tiếng Trung, Cử nhân tiếng Trung Thương mại, Cử nhân tiếng Trung du lịch, Cử nhân tiếng Hàn, Cử nhân tiếng Nhật, Cử nhân tiếng Thái Lan, Cử nhân Quốc tế học, Cử nhân Đông phương học, Tiếng Việt và Văn hóa Việt Nam).

Trường ĐHNH – ĐHDN đã ban hành các CTĐT thực hiện trong trường, với khối lượng của mỗi chương trình không dưới 120 tín chỉ đối với khóa học đại học 4 năm. Mỗi CTĐT thể hiện rõ: mục tiêu đào tạo; thời gian đào tạo; khối lượng kiến thức toàn khóa (trong đó, Giáo dục thể chất có 5 tín chỉ và Giáo dục quốc phòng có 4 tín chỉ, được tính riêng); đối tượng tuyển sinh; qui trình đào tạo, điều kiện tốt nghiệp; thang điểm; nội dung chương trình (bao gồm: kiến thức giáo dục đại cương; kiến thức giáo dục chuyên nghiệp; kiến thức ngành chính; thực tập tốt nghiệp và làm khóa luận tốt nghiệp); kế hoạch đào tạo.

Tuy nhiên, đa phần CTĐT của Trường ĐHNH – ĐHDN chưa thể hiện chuẩn đầu ra của ngành đào tạo (chuẩn đầu ra thể hiện riêng biệt); chưa thể hiện phương thức đánh giá (chỉ nêu thang điểm đánh giá) nhằm đạt được chuẩn đầu ra đã tuyên bố; có ít môn tự chọn trong CTĐT (đa phần các CTĐT chưa thể hiện các học phần tự

chọn để SV chọn lựa trong quá trình học tập).

Nhằm phân tích, đánh giá thực trạng chương trình đào tạo ngoại ngữ của Trường ĐHNH – ĐHDN, chúng tôi khảo sát ý kiến 45 giảng viên và 320 sinh viên (từ năm thứ 2 đến năm thứ 4) của nhà trường với 5 mức đánh giá (Rất tốt; Tốt; Khá; Trung bình; Yếu). Kết quả khảo sát thể hiện ở Bảng 1.

Bảng 1. Kết quả đánh giá thực trạng CTĐT CNNN của Trường ĐHNH - ĐHDN

Nội dung đánh giá chương trình đào tạo	Kết quả (Điểm TBC)	
	GV	SV
Phản ánh được tầm nhìn, sứ mạng, mục tiêu đào tạo của Nhà trường	4,72	4,64
Cung cấp cho SV những kỹ năng cơ bản đáp ứng yêu cầu chuẩn kiến thức, kỹ năng trình độ đào tạo	4,66	4,57
Có tỷ lệ phân bố hợp lý giữa lý thuyết và thực hành	4,51	4,21
Có tính mềm dẻo, cho phép SV lựa chọn phù hợp với nguyện vọng và năng lực của bản thân	4,43	4,08
Quan tâm đến đào tạo kỹ năng mềm cho sinh viên	4,35	3,90

Kết quả khảo sát ở Bảng 1 thể hiện:

- CTĐT đã phản ánh được tầm nhìn, sứ mạng, mục tiêu đào tạo của nhà trường; cung cấp cho SV những kỹ năng cơ bản đáp ứng yêu cầu chuẩn kiến thức, kỹ năng; tỷ lệ phân bố giữa lý thuyết và thực hành khá hợp lý.

- Tuy nhiên, tính mềm dẻo của CTĐT chưa cao, chưa có nhiều sự lựa chọn cho SV, đặc biệt là chưa có nhiều học phần tự chọn để SV lựa chọn phù hợp với nguyện vọng và năng lực của bản thân. Nhiều CTĐT không có các học phần tự chọn.

Báo cáo tự đánh giá kiểm định chất lượng giáo dục của Trường ĐHNH – ĐHDN đã nêu rõ những điểm mạnh, tồn tại đối với CTĐT của nhà trường, trong đó “Chương trình đào tạo của Trường ĐHNH - ĐHDN được xây dựng phù hợp với sứ mạng, mục tiêu giáo dục và chức năng, nhiệm vụ của nhà trường, đồng thời gắn với nhu cầu học tập của người học, nhu cầu nguồn nhân lực của thị trường lao động. CTĐT từng ngành đều được thiết kế một cách có hệ thống, có cấu trúc hợp lý và có mục tiêu rõ ràng, cụ thể. Đặc biệt, có tham khảo các CTĐT tương tự của các trường đại học khác”. Tuy nhiên, “chưa cập nhật đầy đủ đề cương chi tiết của tất cả các môn học lên trang thông tin điện tử của trường”.

Thực trạng phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngoại ngữ của Trường ĐHNH – ĐHDN được chúng tôi tìm hiểu qua ý kiến khảo sát 20 CBQL, 45 giảng viên của nhà trường với kết quả thể hiện ở Bảng 2.

Bảng 2. Kết quả đánh giá thực trạng phát triển CTĐT CNNN của Trường ĐHNH - ĐHDN

Nội dung đánh giá phát triển chương trình đào tạo	Kết quả (Điểm TBC)	
	CBQL	GV
Có sự tham gia của các nhà khoa học chuyên môn, GV, CBQL, đại diện của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp, nhà tuyển dụng lao động và người đã tốt nghiệp	4,46	4,22
Có sự tham khảo CTĐT của các trường đại học có uy tín trong nước hoặc trên thế giới	4,68	4,54
Đáp ứng chuẩn theo khung tham chiếu năng lực ngoại ngữ chung châu Âu	4,31	4,02

Được định kỳ bổ sung, điều chỉnh dựa trên cơ sở các ý kiến phản hồi từ các nhà tuyển dụng lao động, người tốt nghiệp, các tổ chức giáo dục và các tổ chức khác	4,26	3,95
Được thiết kế theo hướng đảm bảo liên thông với các trình độ đào tạo và chương trình đào tạo khác	4,78	4,67
Được định kỳ đánh giá và thực hiện cải tiến chất lượng dựa trên kết quả đánh giá	4,12	3,88

Kết quả khảo sát ở Bảng 2 thể hiện:

- Trong quá trình phát triển CTĐT, các CTĐT cử nhân ngoại ngữ của Trường ĐHNH – ĐHĐN được thiết kế theo hướng đảm bảo liên thông với các trình độ đào tạo và chương trình đào tạo khác; có sự tham khảo CTĐT của các trường đại học có uy tín trong nước hoặc trên thế giới; được thiết kế theo hướng đảm bảo liên thông với các trình độ đào tạo và CTĐT khác; có sự tham gia của các nhà khoa học, GV, CBQL, đại diện của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp, nhà tuyển dụng lao động và người đã tốt nghiệp.

- Tuy nhiên, CTĐT chưa được định kỳ bổ sung, điều chỉnh dựa vào các ý kiến phản hồi từ các nhà tuyển dụng lao động, người tốt nghiệp, các tổ chức giáo dục và các tổ chức khác; chưa được định kỳ đánh giá và thực hiện cải tiến chất lượng dựa trên kết quả đánh giá; và chưa đáp ứng chuẩn theo khung tham chiếu năng lực ngoại ngữ chung châu Âu.

Báo cáo tự đánh giá kiểm định chất lượng giáo dục của Trường ĐHNH – ĐHĐN đã nêu: Nhà trường “chưa lấy được ý kiến của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp, nhà tuyển dụng để xây dựng, cập nhật, đổi mới CTĐT”; “Nhà trường chưa có văn bản quy định riêng cho việc xây dựng CTĐT và chưa công khai đầy đủ trên trang thông tin điện tử”; “Việc lấy ý kiến từ các nhà tuyển dụng, ý kiến khảo sát sinh viên tốt nghiệp chưa được tổ chức có hiệu quả như mong muốn của nhà trường”.

Trên trang thông tin điện tử của Trường ĐHNH – ĐHĐN đã công khai các chuẩn đầu ra của nhà trường (được ban hành vào tháng 10 năm 2014), bao gồm: yêu cầu về thái độ học tập của người học; mục tiêu kiến thức, kỹ năng, trình độ ngoại ngữ đạt được; vị trí công việc có thể đảm nhận sau khi tốt nghiệp. Tuy mục tiêu kiến thức của các CTĐT đã đề cập đến yêu cầu theo khung năng lực chung châu Âu, song các CTĐT còn đang trong giai đoạn điều chỉnh, cải tiến cho phù hợp với chuẩn đầu ra của ngành đào tạo.

Kết quả khảo sát ý kiến của CBQL, GV và báo cáo tự đánh giá kiểm định chất lượng giáo dục của Trường ĐHNH – ĐHĐN thể hiện nhà trường đã quan tâm thực hiện phát triển CTĐT cử nhân ngoại ngữ, tuy nhiên chưa xây dựng và ban hành quy định về quy trình phát triển CTĐT. Việc lấy ý kiến phản hồi từ các nhà tuyển dụng lao động, người tốt nghiệp, các tổ chức giáo dục và các tổ chức khác về CTĐT chưa được thực hiện có hiệu quả, nên chưa có cơ sở để tiến hành điều chỉnh, cải tiến CTĐT. Ngoài ra, CTĐT chưa được điều chỉnh đáp ứng chuẩn theo khung tham chiếu năng lực ngoại ngữ chung châu Âu theo định hướng và mục tiêu của nhà trường.

4. Biện pháp phát triển chương trình đào tạo cử nhân ngoại ngữ của Trường ĐHNH – ĐHĐN

4.1. Xác định mục tiêu, yêu cầu và kết quả phát triển CTĐT cử nhân ngoại ngữ

- Xác định rõ mục tiêu phát triển CTĐT là: tuân thủ theo

quy định của Bộ GD & ĐT; phản ánh được tầm nhìn, sứ mạng, mục tiêu đào tạo của nhà trường; cung cấp cho SV những kiến thức, kỹ năng cơ bản đáp ứng yêu cầu trình độ đào tạo; đảm bảo tỷ lệ phân bố hợp lý giữa lý thuyết và thực hành; có nhiều học phần tự chọn; đảm bảo tính liên thông với các trình độ đào tạo và chương trình đào tạo khác; có sự tham khảo CTĐT của các trường đại học có uy tín trong nước hoặc trên thế giới. Cần có sự tham gia của các nhà khoa học chuyên môn, GV, CBQL, đại diện của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp, nhà tuyển dụng lao động và người đã tốt nghiệp trong quá trình xây dựng và thẩm định CTĐT.

- Xác định yêu cầu phát triển CTĐT là định kỳ khảo sát ý kiến đánh giá của GV, SV, cựu SV và các bên liên quan về chất lượng CTĐT và tiến hành bổ sung, điều chỉnh dựa trên cơ sở các ý kiến phản hồi từ GV, SV, cựu SV, các nhà tuyển dụng lao động, người tốt nghiệp và các tổ chức giáo dục. Ngoài ra, đảm bảo yêu cầu các CTĐT CNNN hiện nay đáp ứng chuẩn theo khung tham chiếu năng lực ngoại ngữ chung châu Âu.

- Xác định kết quả của phát triển CTĐT là các CTĐT được xây dựng và phát triển theo quy trình chung phát triển CTĐT, đồng thời đáp ứng các nội dung, yêu cầu của phát triển CTĐT CNNN của Trường ĐHNH – ĐHĐN.

4.2. Xây dựng và ban hành quy trình phát triển CTĐT cử nhân ngoại ngữ

- Thành lập Ban chỉ đạo và Tổ thư ký phát triển CTĐT của nhà trường. Đảm bảo thành phần Ban chỉ đạo có đại diện Ban Giám hiệu, các Phòng chức năng, Khoa chuyên môn, trong đó thường trực Ban Chỉ đạo đồng thời kiêm nhiệm Tổ trưởng thư ký là đại diện lãnh đạo Phòng Đào tạo.

- Dựa trên cơ sở mục tiêu, yêu cầu và kết quả phát triển CTĐT của nhà trường đã xác định, tổ thư ký tiến hành xây dựng dự thảo quy trình phát triển CTĐT CNNN, trong đó mô tả cụ thể nội dung các bước thực hiện với các biểu mẫu thống nhất.

- Tiến hành lấy ý kiến góp ý của CBQL, GV, SV và đại diện cựu sinh viên, các nhà tuyển dụng lao động về quy trình phát triển CTĐT CNNN của Nhà trường.

- Đảm bảo sản phẩm đầu ra của quy trình đáp ứng mục tiêu, yêu cầu phát triển CTĐT CNNN, đồng thời đáp ứng chuẩn chuẩn theo khung tham chiếu năng lực ngoại ngữ chung châu Âu.

- Ban hành bằng văn bản quy trình phát triển CTĐT CNNN của nhà trường và thông báo công khai để toàn thể GV, SV nhà trường được biết. Đồng thời thông báo quy trình phát triển CTĐT đến các nhà tuyển dụng lao động có liên quan, để họ biết và tham gia tích cực quá trình phát triển CTĐT của nhà trường.

4.3. Kế hoạch hóa phát triển CTĐT cử nhân ngoại ngữ

- Xây dựng kế hoạch phát triển CTĐT CNNN đáp ứng mục tiêu, yêu cầu của nhà trường với sự phân công nhiệm vụ cụ thể đối với từng bộ phận, nội dung cần thực hiện, tiến độ thực hiện, nguồn lực phục vụ, kết quả thực hiện.

- Khảo sát chi tiết thực trạng CTĐT của Trường ĐHNH – ĐHĐN và tuân thủ quy trình phát triển CTĐT CNNN làm cơ sở xây dựng kế hoạch phát triển CTĐT CNNN phù hợp, khả thi với điều kiện cụ thể của Trường ĐHNH – ĐHĐN.

- Xây dựng kế hoạch dài hạn, trung hạn, ngắn hạn phát triển CTĐT CNNN của Trường ĐHNH – ĐHĐN với lộ trình thực hiện và kết quả cụ thể.

- Kế hoạch dài hạn phát triển CTĐT CNNN của Trường ĐHNH – ĐHĐN được thể hiện trong chiến lược phát triển của nhà trường.

- Ban hành bằng văn bản kế hoạch phát triển CTĐT CNNN của nhà trường.

4.4. Tổ chức quán triệt mục tiêu, yêu cầu và quy trình phát triển CTĐT cử nhân ngoại ngữ

- Tổ chức quán triệt mục tiêu, yêu cầu phát triển CTĐT CNNN của nhà trường cho GV, SV thông qua các buổi họp, hội nghị, hội thảo, sinh hoạt chuyên môn, sinh hoạt lớp,... để họ hiểu rõ về mục tiêu, yêu cầu phát triển CTĐT CNNN của nhà trường.

- Tổ chức tập huấn cho GV, SV về quy trình phát triển CTĐT CNNN của nhà trường.

- Đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, thông báo về kế hoạch phát triển CTĐT CNNN và quy trình phát triển CTĐT CNNN như bằng văn bản, niêm yết ở các bảng thông báo, trên trang thông tin điện tử của nhà trường,...

- Niêm yết đầy đủ CTĐT của các ngành đào tạo cũng như quy trình phát triển CTĐT CNNN của nhà trường trong Sổ tay Sinh viên, Sổ tay Sinh hoạt lớp và Sổ tay Giáo viên chủ nhiệm.

- Xây dựng diễn đàn học tập trên trang thông tin điện tử của nhà trường, trong đó có nội dung về phát triển CTĐT.

4.5. Tổ chức thực hiện quy trình phát triển CTĐT cử nhân ngoại ngữ

- Triển khai áp dụng đồng bộ quy trình phát triển CTĐT CNNN đối với các khoa của nhà trường.

- Thành lập Ban Chỉ đạo phát triển CTĐT CNNN cấp khoa và các nhóm chuyên trách phát triển CTĐT.

- Đảm bảo thực hiện đầy đủ nội dung các bước trong quy trình phát triển CTĐT CNNN của nhà trường, trong đó tập trung tăng cường công tác phân tích nhu cầu, thiết kế các môn học và nội dung môn học, đảm bảo yêu cầu theo khung tham chiếu năng lực ngoại ngữ chung châu Âu, đảm bảo có sự tham gia đóng góp ý kiến của GV, SV và các bên liên quan.

- Đảm bảo hoàn thành việc xây dựng đề cương môn học, giáo trình và tài liệu tham khảo, các phương tiện phục vụ dạy học phù hợp với CTĐT đã được xây dựng, điều chỉnh.

- Thực hiện nghiêm túc việc nghiệm thu CTĐT đã được xây dựng, điều chỉnh, cải tiến, trong đó lưu ý có sự tham gia của đại diện các doanh nghiệp sử dụng lao động trong thành phần Hội đồng nghiệm thu.

- Định kỳ hằng năm thực hiện lấy ý kiến phản hồi của GV, SV và các bên liên quan về CTĐT đang áp dụng cũng như hiệu quả của CTĐT đã được điều chỉnh so với CTĐT trước khi điều chỉnh.

- Xây dựng kế hoạch điều chỉnh, cải tiến CTĐT CNNN của nhà trường dựa trên kết quả khảo sát ý kiến của GV, SV và các bên liên quan.

- Định kỳ 2 năm/lần tiến hành điều chỉnh, cải tiến CTĐT và định kỳ hằng năm bổ sung nội dung dạy học các môn học dựa trên kết quả khảo sát.

4.6. Đánh giá cải tiến quy trình phát triển CTĐT cử nhân ngoại ngữ

- Tăng cường giám sát việc thực hiện quy trình phát triển CTĐT CNNN đã được xây dựng.

- Giao nhiệm vụ cho Phòng Khảo thí và Đảm bảo chất lượng giáo dục phối hợp với Giáo vụ các Khoa theo dõi việc thực thi quy trình phát triển CTĐT CNNN.

- Định kỳ hằng năm thực hiện lấy ý kiến phản hồi của CBQL, GV, SV về quy trình phát triển CTĐT CNNN của nhà trường.

- Xử lý kết quả khảo sát làm cơ sở lập kế hoạch điều chỉnh, cải tiến quy trình phát triển CTĐT CNNN.

- Thực hiện điều chỉnh, cải tiến quy trình phát triển CTĐT CNNN theo kế hoạch đã lập.

- Nghiệm thu quy trình phát triển CTĐT CNNN đã được cải tiến; công bố công khai trong toàn trường và áp dụng trong phát triển CTĐT CNNN của nhà trường.

5. Kết luận

Nhằm đảm bảo chất lượng đào tạo cử nhân ngoại ngữ của nhà trường hiện nay, đòi hỏi các trường Đại học Ngoại ngữ nói chung và Trường ĐHNH – ĐHĐN nói riêng cần đảm bảo chất lượng tất cả các thành tố của quá trình đào tạo, trong đó chất lượng CTĐT có ý nghĩa quan trọng và cần thiết, bởi CTĐT là kế hoạch tổng thể, hệ thống về toàn bộ hoạt động đào tạo của nhà trường. Muốn vậy, nhà trường cần áp dụng đồng bộ các biện pháp tác động đến quá trình phát triển CTĐT CNNN nhằm thực hiện mục tiêu “đến năm 2020 đa số thanh niên Việt Nam tốt nghiệp trung cấp, cao đẳng và ĐH có đủ năng lực ngoại ngữ sử dụng độc lập, tự tin trong giao tiếp, học tập, làm việc trong môi trường hội nhập, đa ngôn ngữ, đa văn hóa;...” [2], góp phần đẩy nhanh tiến trình hội nhập và phục vụ thiết thực sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Chính phủ (2011), *Chiến lược phát triển giáo dục 2011-2020*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- [2] Chính phủ (2008), *Quyết định về việc Phê duyệt Đề án "Dạy và học ngoại ngữ trong hệ thống giáo dục quốc dân giai đoạn 2008 - 2020"*, Hà Nội.
- [3] Nguyễn Đức Chính (Chủ biên), Vũ Lan Hương (2015), *Phát triển chương trình giáo dục*, NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
- [4] Nguyễn Thị Mỹ Lộc, Lâm Quang Thiệp, Lê Việt Khuyển, Đặng Xuân Hải (2004), *Một số vấn đề về giáo dục học đại học*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- [5] Peter F. Oliva (2006), *Xây dựng chương trình học*, Nguyễn Kim Dung dịch, NXB Giáo dục, thành phố Hồ Chí Minh.
- [6] Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Đà Nẵng (2014), *Báo cáo Tự đánh giá kiểm định chất lượng giáo dục trường đại học*.
- [7] Tyler Ralph W.(© 1949, 1969, 2013), *Basic Principles of Curriculum and Instruction*, Chicago: University of Chicago Press.
- [8] Wentling Tim L. (1993), *Planning for Effective Training: Guide to Curriculum Development*, Food and Agriculture Organization of the United Nations, Stylus Public.